

MILJÖARKEOLOGISKA LABORATORIET

RAPPORT nr. 2015-024

Makrofossilanalys av tre prover från
Prestgården, Hammarland socken, Ha
18.9, Åland, Finland

Sofi Östman

INSTITUTIONEN FÖR IDÈ- OCH SAMHÄLLSSTUDIER

Makrofossilanalys av tre prover från Prestgården, Hammarland socken, Ha 18.9, Åland, Finland

Av Sofi Östman

Bakgrund

På uppdrag av Museiverket, Ålands landskapsregering, har Miljöarkeologiska laboratoriet tagit emot och analyserat tre prover för makrofossil och utplock av ^{14}C material. Det provtagna området utgörs av ett ca 8,4 hektar stort område av ängsmark med närmare 200 odlingsrösen. Proverna är tagna i två odlingsrösen och en vall av odlingssten. Målet med denna analys är att se om det går att avgöra om det aktuella området brukats för odling samt för att komplettera tidigare gjorda analyser.

Ansvarig institution för undersökning är Museiverket, Ålands landskapsregering och kontaktperson har varit Karin Stenström.

Provbehandling

Proverna var något fuktiga vid ankomst och förvarades i torkrum (+30°) tills de blivit torra. Ett subsample på ca 0,1 L för eventuella framtida analyser togs ur varje prov. Provernas volym mättes innan materialet vattensållades och floterades med sållar på 2 mm och 0,5 mm. Det framtagna materialet torkades åter och sorterades samt artbestämdes under stereolupp med hjälp av referenslitteratur och laboratoriets referenssamling. Enbart förkolnat material har tillvaratagits och analyserats arkeobotaniskt. Mängden träkol har uppskattats efter en tregradig skala (XXX) där X innebär obefintligt/ytterst lite träkol och XXX innebär att hela provet/mer än ca75% består av träkol. Förarbetet, sorteringen och artbestämningen är utförd av Sofi Östman. Utplock av daterbart material är utförd av Roger Engelmark.

Resultat

Det arkeobotaniska materialet från de tre anläggningarna var ganska magert och utgörs av enstaka kärnor av en, barr av gran samt ett oidentifierbart frö. Ungefär hälften av det floterade materialet utgörs av träkol inom alla prover. Inget av det framtagna materialet är en direkt indikation till odling. Spår av förkolnat material anslutning till odlingsmiljöer som dessa kan indikera att området under någon period bränts av. Om proverna är tagna i den gamla markytan direkt under rösena, är det möjligt att det förkolnade materialet representerar det som växt på plats innan rösena anlades. Möjligt är att ytan använts för bete under någon period då enbuskar i betesmark är vanligt förekommande. Det är ändå svårt att avgöra hur och när det förkolnade materialet hamnat i odlingsrösena.

Tabell 1. Provinformation

P.nr	MAL nr	Anläggning	Arkeobotanik
JP 1	15_028_001	A 111, odlingsröse	En/ <i>Juniperus communis</i> (4 kärnor), barr av gran, träkol
JP 4	15_028_002	A 18, odlingsröse	-
JP 6	15_028_003	A 79, vall	En/ <i>Juniperus communis</i> (1 bär), obestämbart frö (1)

Tabell 2. Material skickat för C14

P.nr + Anl	MAL nr	Material	Vikt	Övrig info
Jp 1 A 111	15_028_001	Träkol av en (<i>Juniperus</i>)	23 mg	
Jp 4 A18	15_028_002	Träkol av tall (<i>Pinus</i>)	35 mg	4 yttre årsringarna på gren
Jp 6 A 79	15_028_003	Träkol av en (<i>Juniperus</i>)	20 mg	

Miljöarkeologiska laboratoriet
 Umeå Universitet
 901 87 UMEÅ
<http://www.idesam.umu.se/mal/>